

החוסך -
 עושה למען לחייך משמחתו
פתח חשבון ח"ג
 (חסכון גמול)
בנק איי לדיסקונט
 בע"מ

לרופא

סמית

העט הכדורי
 • דק לכתובה
 • מתאים להעתקה
 תאגיד - סמית

**גם לי
 גם לו...**

Salsol

כל בקבוק נוכיל 330 מוקג
ויטמין B-1
 המדווה ולא משמין

אויבי הנוער
מחלות המין

טיד אוילנשפיגל (בעץ) עם לוחמי המחתרת, מאריקה עם העריץ והנער
 גובר לכומר, רפתן לכובש, רפתנית לפונדקאית, גנת לפרוצה

תיאטרון

זוכרה בתדורי לעבור בין השחקנים החד-שימי, לדאוג שיסירו את שעוניהיד ושאר אביורים בלתי-ידועים לגיזים.

כוכבים זולים. לקהל שחזה בשבע ההצגות, ביושבו על קרשי-עץ נוקשים, נת-גלתה תפאורה שהיא חלומו של כל במאי: כוכבי העמק ניצצו מעל למבצר הענקי, עצים אמיתיים ניטעו במקום כינוסם של לוחמי המחתרת, סוס אמיתי ועגלה אמרי-תית הביאו את טיל מראש הגבעה אל היער. לקהל נדמה שהוא יושב במרכז העלילה.

יתרון טבעי זה לא היה מועיל, לולא הצ'יחו השחקנים להזדהות לחלוטין עם תפי-קיויהם. כמעט כולם משכו את לב הקהל, ביחוד גילה גור, רפתנית בת 27 ואם לשתי בנות, שנתגלתה כפונדקאית מצוינת (לא ידעתי שיש לי קול כזה!) למרות שהי-צנורה הפנימית של הקיבוץ מחקה מתפ-קידה כמה ביטויים ותנועות גסות; ובתיה בן-אור, אם בת 25 וחילת הגדוד החמישי לשעבר, שהקסימה ממש בתפקידו של נער. טיל עצמו, ירון ספיר, בן-משק (18) שסיים את לימודיו במוסד החינוכי ומחכה לגיוסו לצבא, הצליח בעיקר בחלק המשעשע של תפקידו, התקשה מעט בנאומים הרעיוניים. אם היה למישהו ספק ביחס לרגשות הקהל, פוור במהרה. בהצגת הבכורה ניצלו יגינים מן המעברה הסמוכה את ההפסקה כדי להזהיר את טיל מפני מזימות מאריקה הפרוצה. אפילו ינסן, הבמאי הדני של דיטה בת אדם, נרעד כשהתפוצץ מטען אמיתי של מעט הצגות פתוחות כה חזקות!

זווגה ספרדיה! כשכבה האור אחרי ההצגה השביעית, הפליטו מרכזי המשק אנחה של הקלה. משך חודש ימים שבתה למעשה כל העבודה במשק, אי-אפשר היה לבגס ישיבות של הועדות או אסיפות-חברים. אולם השחקנים עצמם הרגישו לפתע כי נפער חלל בחייהם. מה נעשה מחר בערב כשאין חורה? שאלה אחת.

התפאורה, יחד עם הבמאית יגדרו ללהבות הבשן שבניה ינסו להציג את העלילה מחדש. במשמרה-עמק עצמה יישאר רק זכר המחזה כעדות לשלב נוסף בהתפתחות אמנות עמי-מית ישראלית — וכמה מושגים חדשים במילון שוכני בית-הילדים כגון: "זווגה ספרדיה!"

של האגדה הגרמנית, הבלגית וההולנדית. אוילנשפיגל (התרגום: "ראי-הינשוף") היה במקורו ליצן עממי גרמני במאה ה-14, אולם משך מאתיים השנים שלאחר מכן נדדה אגדתו אל מעבר לגבול, השתלבה עם עלילות מלחמת-השיחרור נגד עריצות ספרד הקא-תולית.

שעוני-יד לגיזים. כל לוחמי השיח' רור בהיסטוריה היו חמורים, התלוננה מיתה שופעת המרץ. גם אנחנו. טיל היה לוחם-השיחרור היחיד שהצטיין בחושי-המומר. זה משך אתי!

שלא כמו דון-קישוט, יציר דמיונו של סופר יחיד, היה טיל אוילנשפיגל נושא לדמיונם של חצי תריסר סופרים. בתדורי ראתה את עצמה חופשית לאסוף קטעים שונים של האגדה למחזה חדש משלה. מט-רתה העיקרית: לכתוב עלילה שתחקשך עם עולם המושגים והזכרונות של הקהל שלה. לכן בנתה את העלילה מסביב למבצר, מעין בנין-טיגארט ספרדי; שיכנה את לוחמי השיחרור ביער, בדומה לאנשי הפלמ"ח במשמרה-העמק. העלילה כולה סובבת על נסיגה של המחתרת, בהנהגת הליצן-הלוחם טיל אוילנשפיגל, לכבוש את המבצר.

אחרי שקראה את העלילה באוני חברי משק שונים, בני כל הגילים והרמות, בחנה את הגבותיהם ורשמיהם, קפצה בתדורי לתוך הפעולה. משך ארבעה חודשים גויסו 50 איש, החל מגובר-המשק פייבוש שרגאי (53) שהפך כומר קאטולי צמאדם (אל תפיץ שאני שחקן, זה יערער את האשראי של המשק!) ועד לגנת רחל אשכולות (21) אם לשני ילדים, שמצאה עצמה פת-אום בתפקיד הבלתי-רגיל של פרוצה בל-גית. משך 14 ימים (ולילות) הוכנו תלבושות מצוינות, שעה ששבעה אנשים עמלו על הדקורציות האדירות.

לבסוף היה הכל מוכן. ברגע האחרון

**משמר-העמק
 האשק ושחק**

כשנקרא מנחם שפיצר (23) מעבודתו במטבח משמר-העמק לחדרה של חברת המשק שולמית ("מיתה") בתדורי, לא תאר לעצמו מה צפוי לו. "אתה נמצא בחדרו של חברך במחתרת שהלשין!" הסבירה מיתה. "אתה עורך חיפוש! פתאים מתנועע הוליון! אתה מפנה אליו את התת-מקלע! אתה מוכן ליריה! אך מאחורי הוליון מופיע כלכלב. הצג את הגבתך!"

שפיצר חניך המוסד החינוכי במשק, בנו של אדריכל, השתדל להראות את התנועה המתאימה. "חברתך בגדה בך!" הוסיפה מיתה. "היא הלכה עם אפרים! אולם כולם זרקו אותה! לבסוף היא חוזרת אליך. הראה לה שאתה בז לה!" נראה שמיתה היתה מרוצה, כי הטילה על שפיצר תרגיל שלישי: "גמרת את השמירה בלילה! עליך להעיר את החבר שיחליף אותך! אתה יודע שהוא לא קם אף פעם בזמן! הראה את זה!" כשכוע שעבר עמד מנחם שפיצר על הכמה, זו הפעם היחידה בחייו, לבוש במדים צהובים של קצין צבאי-הכינוש הספרדי בבגיה במאה ה-16.

הינשוף הנודד. בשביל מיתה בת-דורי, אחותו יפהית-העיניים של מנהיג מפ"ם מרכזי בנטוב, היה זה שיא חדש בשרשרת נסיונותיה הבלתי-נלאים ליצור דרמה עממית מקורית בהתישבות העובדת. "לא חסרים לנו תרגומים של מחזות זרים, או מחזות מקוריים הכתובים במחכונת המחזות הזרים!" סיכמה היא את דעתה. שאיפתה: להעלות על הבמה אנשים פשו-טים שישחקו את עצמם, בצורה שתעורר הוזהות מוחלטת של הקהל עם גיבוריו.

כשחזרה השנה מסירוש בשש ארצות, בהן חזתה ב-14 הצגות עממיות מתחת לכיפת השמים, היה מגוי וגמרו עמה להוכיח שצדק שקספיר באמרו כי כל העולם במה, כל בני-אנוש שחקנים. אלא שהפעם הפך כל משמר-העמק במה. כל בני המשק שחי-קנים.

עוד בימי ילדותה הוקסמה בתדורי מד-מותו של **טיד אוילנשפיגל**, גיבור משותף

הכומר מטיף המפקד המבצר, לוחמי השיחרור חוקרים את מאריקה